

História využívania a spracovania dreva a história drevospracujúceho priemyslu (v rokoch) :)

V praveku

- človek využíval drevo od nepamäti, najprv ako palivo, neskôr na výrobu zbraní, pracovných nástrojov, na prepravu ulovenej zveriny[1] a na budovanie jednoduchých príbytkov,
- prvý most cez rieku bol tiež určite drevený strom,
- z vydlabaných kmeňov stromu v tom čase vyrábali pravekí ľudia pirogy[2],
- z tej doby pochádzajú nájdené brvná a nástroje vyrobené zo smrekovcového dreva. V zemi ležali dlhšie ako 2 500 rokov, teda od doby bronzovej.

V staroveku

- na drevených koloch a povozoch so sanicami presúvali ľudia nielen stavebný materiál. Prvé koleso bolo tiež vyrobené zo spojených drevených dosiek,
- z dreva sa vyrábali nábytok[3] či tkáčske stavy,
- na domoch slamu nahradili strešné šindle vyrobené z dreva,
- poznali majstri tesári výhody borovicového dreva. Pre potreby stavebníctva si vyberali stromy rastúce na suchom mieste a stínali ich v decembri, pretože vtedy je drevná hmota takmer dvojnásobne hutnejšia ako v ktoromkoľvek inom ročnom období,
- z listov palmy sa vyrábali akýsi druh papiera[4],
- kráľ Šalamún dal vystavať chrám ohromujúci svojou veľkoleposťou z cédrového dreva, boháčom „stačili“ paláce a domy,
- čínske džunky, egyptské a fenické lode, grécke a rímske galéry boli drevené. na výrobu vesiel a častí lodí sa používalo jedľové drevo,
- v Dunaji boli objavené dobre zachované zbytky mostu, ktorý bol postavený v dobách cisára Trajána. Tento most bol v prevádzke takmer 1 700 rokov,
- v starovekom ríme sa smrekovcové drevo používalo napríklad na stavbu amfiteátrov,
- Egypťania ryby z rieky Níl opekali alebo sušili nad dreveným uhlím; z dreva figovníka vyrábali sarkofágy.

V stredoveku

- sa hlavne kvôli potrebám hutníkov masovo rozšírila výroba dreveného uhlia,
- sa v stavebníctve, pre tesárske a rezbárske práce a obzvlášť na výrobu hudobných nástrojov, používalo jedľové drevo,
- na výrobu kolies kolári používali hlavne tisové drevo[5],
- na smrekovcových pilótoch boli postavené talianske Benátky,
- v Rusku bol smrekovec považovaný za najlepšie drevo na stavbu lodí, zvlášť v dobách Petra I. Zo smrekovcového dreva sú takmer všetky detaily chrámového interiéru v moskovskom Kremli a v chráme Vasilija Blaženého,
- aj naši predkovia vyrábali z prútia rôzne košíky a rohože, a z dreva rôzne kuchynské náradie a príbory,
- z dubového dreva sa vyrábali sudy a nábytok, parkety, nepostrádateľné bolo toto drevo aj v stavebníctve,
- sa objavili prvé, samozrejme drevené, záchody. Podobne aj prvé protézy.

Neskôr, roku 1776 - americký vynálezca David Buschnell skonštruoval drevenú ponorku. Nazval ju *Korytnačka*.

Roku 1844 - Nemeц Friedrich Gottlieb Keller (1816-1895) vynašiel spôsob, ako vyrábať papier z drevoviny. Drevovinu získaval obrusovaním dreva. Po pridaní vody sa tak získala nová vláknitá látka - buničina, tiež označovaná ako [celulóza](#).

Od polovice 19. storočia - sa namiesto handier na výrobu papiera začalo používať výlučne drevo.

V 19. storočí

- vláda USA rozhodla o zastavení ťažby sekvojí v Kalifornii. Gigantické stromy a vynikajúce drevo lákalo množstvo ľudí,
- drevený bol prvý bicykel, tzv. drezina. Drevené skrinky mali aj: prvý telegraf, telefón, rádio, fotoaparát, gramofón...

Na prelome 19. a 20. storočia

- v USA roku 1900 bola pre svetovú výstavu v Paríži zhotovená zo sekvojového stromu gigantická doska, najväčšia na svete, dlhá 100 m^[6],
- odvážni konštruktéri prvých lietadiel používali pri ich výrobe drevo.

V 20. storočí

- sa pri stavbe lietadiel využívalo balzové drevo,
- sa okrem ručného štiepania začali šindle vyrábať aj strojovo rezaním (strúhaním) na vodných pilách.

V súčasnosti

- smrekovcovým drevom je pokrytá cyklistická dráha v Krylatskom. Je považovaná za najlepšiu na svete,
- na výrobu kolkárskych gúl sa používa guajakové drevo,
- ako tepelno-izolačný materiál, chrániaci pred hlukom a vibráciami, sa používa balzové drevo,
- v nábytkárskom priemysle a pri výrobe dýh pre dokončovacie práce sa využíva drevo tisovca,
- sa naďalej drevo využíva, napríklad pri výrobe zápaliek...
- drevo čoraz častejšie nahrádza bambus.

^[1] Po návrate z poľovačky pravekí lovci zverinu priväzovali na tyč/brvno.

^[2] Plavidlo.

^[3] Majstri stolári využívali cédrové drevo.

^[4] Boli naň železnými hrotmi napísané posvätné budhistické knihy.

^[5] Kvôli jeho tvrdosti a pružnosti.

^[6] Ani jedna loď si však netrúfla dopraviť ju do Európy.

Zdroje

Použitá, doporučená a citovaná literatúra

· *Geografia pomôcka pre maturantov a uchádzačov o štúdium na vysokých školách*, Celestín Farkaš, Alena Dubcová, Hilda Kramáreková, Enigma, 2005.